

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

<i>Przewodniczący:</i>	<i>SSO Maria Gawlik</i>
<i>Protokolant:</i>	<i>Kamila Niemczyk</i>

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2014 r. w Gliwicach

sprawyż powództwa E. B. (B.)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K.

o rentę wyrównawczą i nagrodę jubileuszową

I. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 70.702,09 zł (siedemdziesiąt tysięcy siedemset dwa złote 09/100) tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 marca 2013 roku z ustawowymi odsetkami począwszy od dnia 5 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda tytułem renty wyrównawczej niezależnej od renty wyrównawczej orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 15 stycznia 2009 r. w sprawie VI P 547/08 następujące kwoty i za następujące okresy:

1) po 957,65 (dziewięćset pięćdziesiąt siedem złotych 65/100) miesięcznie za okres od 1 kwietnia 2013 roku do 30 maja 2013 roku z ustawowymi odsetkami, począwszy od 5 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty,

2) po 957,65 (dziewięćset pięćdziesiąt siedem złotych 65/100) miesięcznie za okres od 1 czerwca 2013 roku do 31 lipca 2013 roku, przy czym poszczególne renty płatne do 10-go dnia miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rent, poczynając od 11 czerwca 2013 roku,

3) po 137,38 zł (sto trzydzieści siedem złotych 38/100) miesięcznie za okres od 1 sierpnia 2013 roku do 28 lutego 2014 roku, przy czym poszczególne renty płatne do 10-go dnia miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rent, poczynając od 11 sierpnia 2013 roku,

4) po 201,26 (dwieście jeden złotych 26/100) miesięcznie za okres od 1 marca 2014 roku do 31 października 2014 roku, przy czym poszczególne renty płatne do 10-go dnia miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rent, poczynając od 11 marca 2014 roku,

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.695,24 zł (dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt pięć złotych 24/100) miesięcznie tytułem renty wyrównawczej, począwszy od 1 listopada 2014 roku i na przyszłość, płatnej do 10-go dnia miesiąca za dany miesiąc z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rat renty

wyrównawczej od 11-go dnia miesiąca za dany miesiąc do dnia zapłaty, a to w miejsce renty wyrównawczej orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 15 stycznia 2009 r. w sprawie VI P 547/08,

IV. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 11.319,50 zł (jedenaście tysięcy trzysta dziewiętnaście złotych 50/100) tytułem odszkodowania za utraconą nagrodę jubileuszową po 35 latach pracy, z ustawowymi odsetkami od dnia 18 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty,

V. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem poniesionych kosztów zastępstwa procesowego,

VI. nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 5.719 zł (pięć tysięcy siedemset dziewiętnaście złotych) tytułem opłaty.

(-) SSO Maria Gawlik

Sygn. akt VIII P 19/13

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym przeciwko (...) S.A. Kopalni (...) powód E. B. ostatecznie sprecyzował, iż domaga się podwyższenia wypłacanej mu przez pozwaną renty wyrównawczej, w tym skapitalizowanych rent wyrównawczych za rok 2010 w wysokości 17.042,00 zł, za rok 2011 w wysokości 23.769,00 zł, za rok 2012 w wysokości 27.017,00 zł z odsetkami ustawowymi oraz poczynając od 1 stycznia 2013r. do 30 września w wysokości 8.618,00 (9 x 957,63 zł) oraz od października 2013r. do nadal w wysokości po 2.695,24 zł miesięcznie z odsetkami ustawowymi za zwłokę od każdej zaległej raty. Nadto wniósł o zasądzenie odszkodowania tytułem utraconej nagrody jubileuszowej za 35 lat pracy w kwocie 11.319,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami, a także zasądzenia kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według spisu lub norm przepisanych.

Na uzasadnienie podał, że od wydania poprzedniego wyroku zaszła zmiana stosunków polegająca na wzroście potencjalnych dochodów, a nadto należy przyjąć, że nabyłby prawo do emerytury górniczej.

Pozwana uznała powództwo do kwoty 1.200 zł, a w pozostałym zakresie wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego. Na uzasadnienie podała, że jedynie za okres od 1 kwietnia 2010r. do dnia poprzedzającego ewentualną emeryturę, tj. do 30 kwietnia 2010r. stanowisko powoda wydaje się słuszne. W pozostałym zakresie powództwo jest nieuzasadnione, gdyż brak okoliczności uzasadniających zmianę stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód E. B., ur. (...) był pracownikiem pozwanej (...) S.A. Kopalni (...) w okresie od 10 października 1982r. do 18 stycznia 2000r.

W dniu 24 marca 1999r. uległ wypadkowi przy pracy.

Od 19 stycznia 2000r. do 31 maja 2008r. powód był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

E. B. ma ustalone prawo do renty wyrównawczej wypłacanej przez pozwaną. Obecnie otrzymuje od pozwanej to świadczenie w wysokości 2.493,98 zł miesięcznie na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 15 stycznia 2009r. (sygn. VI P 547/08).

W toku postępowania pozwana przedłożyła wyliczenie renty wyrównawczej uwzględniając wskazanych przez powoda pracowników porównawczych.

ZMIANY	POTENCJALNY ZAROBEK (...)	DEPUTAT WĘGLOWY przy rencie	RENTA WYRÓWNAWCZA	RENTA WYRÓWNAWCZA pob. miesięcznie	DOPLATA ZADPLATA	
1.1.2010r.	4.975,95	984,23	77,50	3.914,22	2.493,98	1.420,24
1.1.2011r.	5.584,26	1.032,03	77,50	4.474,73	2.493,98	1.980,75
1.1.2012r.	6.002,84	1.111,17	146,25	4.745,42	2.493,98	2.251,44
1.1.2013r.	4.781,96	1.181,38	148,95	3.451,63	2.493,98	957,65
1.4.2013r.	4.781,96	1.181,38	148,95	3.451,63		

1.420,24 zł x 12 (od 1 stycznia 2010r. do 31 grudnia 2010r.) = 17.042,88 zł

1.980,75 zł x 12 (od 1 stycznia 2011r. do 31 grudnia 2011r.) = 23.769,00 zł

2.251,44 zł x 12 (od 1 stycznia 2012r. do 31 grudnia 2012r.) = 27.017,27 zł

957,65 zł x 3 (od 1 stycznia 2012r. do 31 marca 2013r.) = 2.872,94 zł

Razem 70.702,09 zł

Powód ukończył 51 lat. Sąd ustalił, że powód przeszedłby na emeryturę górniczą po osiągnięciu wieku 50 lat, tj. 29 lipca 2013r.

Z wyliczeń pozwanej wynika, że potencjalna emerytura górnicza powoda wynosiłaby:

- 1 sierpnia 2013r. 4.929,67 zł; 4.930,00 zł brutto zaokrąglone do celów podatkowych – 841,00 zł podatek – 61,62 zł składka zdrowotna = 4.027,05 zł,

- 1 stycznia 2014r. 4.929,67 zł; 4.930,00 zł brutto zaokrąglone do celów podatkowych – 841,00 zł podatek – 61,62 zł składka zdrowotna = 4.027,05 zł,

- 1 marca 2014r. 5.008,54 zł; 5.009,00 zł brutto zaokrąglone do celów podatkowych – 855,00 zł podatek – 62,61 zł składka zdrowotna = 4.090,93 zł.

Obliczając rentę wyrównawczą pozwana przyjęła zarobek powoda z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od 1 stycznia 2013r 62.290,10 zł – 42.237,14 zł (koszty uzyskania) = 20.052,96 zł;

20.053,00 zł x 18 % - 556,02 zł = 3.054,00 zł;

20.053,00 zł x 1,25 % składka zdrowotna = 250,66 zł;

20.053,00 zł - 3.054,00 zł – 250,66 zł = 16.748,34 zł / 12 miesięcy = 1.395,69.

Renta wyrównawcza pobierana zaliczkowo od 1 stycznia 2013r. do nadal po 2.493,98 zł zgodnie z wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 15 stycznia 2009r. (sygn. VI P 547/08).

ZMIANY	POTENCJALNA EMERYTURA GÓRNICZA	ZAROBEK	RENTA WYRÓWNAWCZA	RENTA WYRÓWNAWCZA pob. miesięcznie	DOPLATA
1.8.2013r.	4.027,05	1.395,69	2.631,36	2.493,98	137,38
1.1.2014r.	4.027,05	1.395,69	2.631,36	2.493,98	137,38
1.3.2014r.	4.090,93	1.395,69	2.695,24	2.493,98	201,26
1.4.2014r.	4.090,93	1.395,69	2.695,24		

137,38 x 5 miesięcy = 686,90 zł

137,38 x 2 miesiące = 274,76 zł

201,26 x 1 miesiąc = 201,26 zł

Razem 1.162,92 zł

Od dnia 1 kwietnia 2014r. do nadal renta wyrównawcza wynosi 2.695,24 zł miesięcznie.

Powód nie kwestionował wyliczeń odnośnie potencjalnej wysokości emerytury górniczej ani wysokości potencjalnych dochodów wykazanych w wyliczeniach pozwanej. Nie zgodził się jedynie, iż na emeryturę górniczą przeszedłby po przepracowaniu 25 lat, a nadto nie zgodził się z potrąceniem mu możliwości zarobkowych w wysokości minimalnego wynagrodzenia, ponieważ w spornym okresie prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą.

W dalszej kolejności Sąd Okręgowy ustalił, że powód nabyłby prawo do nagrody jubileuszowej za 35 lat pracy. Hipotetyczne prawo do nagrody jubileuszowej powód nabyłby w dniu 9 września 2013r. Zgodnie z § 1 pkt. 5 załącznika nr 10 do Porozumienia z dnia 20 grudnia 2004r. pracownikom przysługuje nagroda jubileuszowa po 35 latach pracy w wysokości 300 % podstawy wymiaru. Nadto po myśli § 4 pkt. 2 nagrodę wypłaca się w terminie wypłaty wynagrodzenia za miesiąc, w którym pracownik nabył prawo do nagrody. Zgodnie z wyliczeniem przedstawionym przez pozwaną wysokość nagrody jubileuszowej wyniosłaby 13.804,50 złotych brutto – 2.485,00 zł podatek = 11.319,50 zł netto.

Powód nie kwestionował wyliczeń pozwanej odnośnie wysokości hipotetycznej wysokości nagrody jubileuszowej za 35 lat pracy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: wyliczenia pozwanej (k. 42-44 a.s, 102 – 103 a.s., akta organu rentowego: akta emerytalno – rentowe oraz dot. jednorazowego odszkodowania, akta osobowe powoda, akta Sądu Rejonowego VI P 548/08 dołączone do akt sprawy.

Zebrane dowody Sąd uznał za kompletne i wiarygodne. Przedstawione przez ZUS i pozwaną dokumenty i wyliczenia nie budziły wątpliwości. Powód nie kwestionował ostatecznych wyliczeń pozwanej tak pod względem założeniowym jak i rachunkowym.

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie należy podkreślić, że przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia podwyższenia renty wyrównawczej otrzymywanej przez powoda i odszkodowania tytułem utraconej nagrody jubileuszowej za 35 lat pracy.

Zatem przedmiotem rozpoznania niniejszego postępowania było ustalenie, czy po dacie wyroku z dnia 15 stycznia 2009r., doszło do ewentualnej zmiany stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c. oraz czy (o ile do takiej zmiany doszło) powód ponosi w tym okresie większą szkodę w dochodach, niż rekompensowana jej w chwili obecnej przez pozwaną poprzez wypłacanie renty wyrównawczej w ustalonej wysokości.

Rozpoznawane w toku rozpoznania sprawy roszczenie powoda o podwyższenia renty wyrównawczej i odszkodowanie tytułem utraconej nagrody jubileuszowej za 35 lat pracy zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 907 § 2 k.c., jeżeli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie.

Powództwo o zmianę wysokości lub czasu trwania renty nie zostało przez ustawodawcę przewidziane jako środek mający na celu poprawianie błędnych orzeczeń sądowych, ustalających prawo do renty i zasadzających świadczenia rentowe na rzecz osób uprawnionych, lecz jako środek pozwalający na dostosowanie praw i obowiązków do sytuacji powstałej na skutek zmiany stosunków majątkowych lub osobistych osoby uprawnionej lub zobowiązanej albo też obu tych osób.

Podkreślić należy, iż renta wyrównawcza orzeczona wskutek utraty zdolności zarobkowania wyrównuje szkodę o charakterze trwałym, której wielkość można ustalić tylko według daty orzekania. W związku z tym normy prawne muszą przewidywać najmniej uciążliwe sposoby korekty tego rodzaju odszkodowania, ze względu na zmiany stosunków następujące po wydaniu orzeczenia ustalającego wysokość renty. Temu właśnie celowi służy unormowanie zawarte w art. 907 § 2 k.c. Ogólność sformułowania o „zmianie stosunków” pozwala na elastyczne dostosowywanie wysokości świadczenia do zmieniających się przesłanek. Jedną z nich może być waloryzacja świadczenia emerytalnego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych powodująca, że zasądzona renta nie spełnia swej funkcji wyrównawczej. Każda zmiana okoliczności mających wpływ na wysokość renty powoduje - na żądanie uprawnionego - konieczność odpowiedniej zmiany jej wysokości (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 1982r., I CR 27/82, OSNC 1982/10/150).

Zgodnie z treścią art. 444 § 2 k.c. poszkodowany może żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty jeżeli utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość.

Zatem rozpatrując kwestię ewentualnej zmiany stosunków należy mieć na uwadze zmiany w zakresie wymienionych w cytowanym wyżej przepisie okoliczności mających znaczenie przy przyznawaniu świadczenia.

Zmiana stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c. - w znaczeniu zmiany sytuacji majątkowej lub osobistej - musi wystąpić po wydaniu wyroku ustalającego prawo do renty lub też po zawarciu ugody w tej sprawie. Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego (uchwała składu 7 sędziów z dnia 18 października 1972r., III PZP 25/72, OSNCP 1973, nr 3, poz. 38, wyrok z dnia 28 listopada 1972r., III PRN 94/72, OSNCP 1974, nr 2, poz. 22) wskazać należy, że „w sprawie o zmianę wysokości renty ustalonej ugodą, sąd uwzględnia w ramach zmiany stosunków - na podstawie art. 907 § 2 KC - tylko okoliczności powstałe po zawarciu ugody”, analogicznie odnosi się to także do rent ustalonych wyrokiem.

Do okoliczności jakie mogą mieć wpływ na zmianę stosunków można zaliczyć takie jak np. podwyżki cen, wzrost wynagrodzeń, starzenie się, pogorszenie stanu zdrowia lub zniepełnienie. Okoliczności te jednak muszą mieć związek z doznany kalectwem.

W przedmiotowej sprawie powód wskazał, że miana stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 KC polega na wzroście potencjalnych dochodów jakie uzyskiwałby u pozwanej do dnia przejścia na emeryturę górniczą gdyby nie wypadek w pracy.

Strona pozwana podniosła, że powód jest zdolny do pracy wobec czego przy obliczeniu ewentualnej renty wyrównawczej należy przyjąć przynajmniej najniższe wynagrodzenie za pracę, co zostało zakwestionowane przez podwoda, który podniósł że w spornym okresie prowadził działalność gospodarczą, z której dochód w stosunku miesięcznym powinien zostać odliczony od potencjalnych zarobków porównawczych.

Z wyliczeń pozwanej wynika, że faktycznie nastąpił wzrost dochodów pracowników porównawczych dla powoda.

Sąd uznał, że wskazane przez strony okoliczności mogą stanowić o zmianie stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c., w zw. z art. 444 § 2 k.c., co uzasadnia ewentualną zmianę wysokości pobieranego przez powoda świadczenia.

Uznając zatem, iż do omawianej wyżej zmiany stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c., doszło, Sąd ustalił wysokość szkody w dochodach ponoszonej przez powoda, w okresie za który domagał się podwyższenia świadczenia.

Ustalając wysokość szkody, Sąd oparł się na wyliczeniach przedstawionych przez stronę pozwaną. Ostateczne wyliczenia przedstawiające wysokość potencjalnej emerytury górniczej, dochodów powoda – zarobek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej i wysokość ewentualnej renty wyrównawczej nie były kwestionowane przez strony.

W konsekwencji dokonanych wyliczeń Sąd uwzględnił roszczenie powoda odnośnie podwyższenia renty wyrównawczej w całości i na podstawie art. 444 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. zasądził na rzecz powoda wskazane w sentencji wyroku kwoty i za wymienione okresy, o czym orzekł w punkcie I i II wyroku.

Za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 marca 2013 roku Sąd zasądził skapitalizowaną rentę wyrównawczą w kwocie 70.702,09 zł z ustawowymi odsetkami poczynawszy od dnia 5 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty.

Dodatkowo zasądzono tytułem renty wyrównawczej niezależnej od renty wyrównawczej orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 15 stycznia 2009 r. w sprawie VI P 547/08 następujące kwoty i za następujące okresy:

5) po 957,65 (dziewięćset pięćdziesiąt siedem złotych 65/100) miesięcznie za okres od 1 kwietnia 2013 roku do 30 maja 2013 roku z ustawowymi odsetkami, poczynawszy od 5 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty,

6) po 957,65 (dziewięćset pięćdziesiąt siedem złotych 65/100) miesięcznie za okres od 1 czerwca 2013 roku do 31 lipca 2013 roku, przy czym poszczególne renty płatne do 10-go dnia miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rent, poczynając od 11 czerwca 2013 roku,

7) po 137,38 zł (sto trzydzieści siedem złotych 38/100) miesięcznie za okres od 1 sierpnia 2013 roku do 28 lutego 2014 roku, przy czym poszczególne renty płatne do 10-go dnia miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rent, poczynając od 11 sierpnia 2013 roku,

8) po 201,26 (dwieście jeden złotych 26/100) miesięcznie za okres od 1 marca 2014 roku do 31 października 2014 roku, przy czym poszczególne renty płatne do 10-go dnia miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rent, poczynając od 11 marca 2014 roku.

W punkcie III zasądził nową bieżącą, łączną rentę wyrównawczą w kwocie 2.695,24 zł w miejsce dotychczas wypłacanej przez pozwaną na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 15 stycznia 2009r. sygnatura akt VI P 547/08.

W dalszej kolejności Sąd uznał, że powód nabyłby prawo do nagrody jubileuszowej za 35 lat pracy. Wysokość przedmiotowej nagrody Sąd ustalił w oparciu o niekwestionowane przez strony wyliczenie pozwanej.

W konsekwencji w punkcie IV wyroku Sąd zasądził kwotę 11.319,50 zł tytułem odszkodowania za utraconą nagrodę jubileuszową po 35 latach pracy, z ustawowymi odsetkami od dnia 18 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty

Powód był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata i wygrał proces w zasadzie w 100%. Tym samym w oparciu o dyspozycję art. 98 k.p.c. oraz przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2012r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2002.163.1348 ze zmianami) Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.200zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. oraz art. 13 (i a contrario art. 96 ust.1 pkt 4) ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.). Tym samym Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 5.719 zł tytułem opłaty sądowej

SSO Maria Gawlik